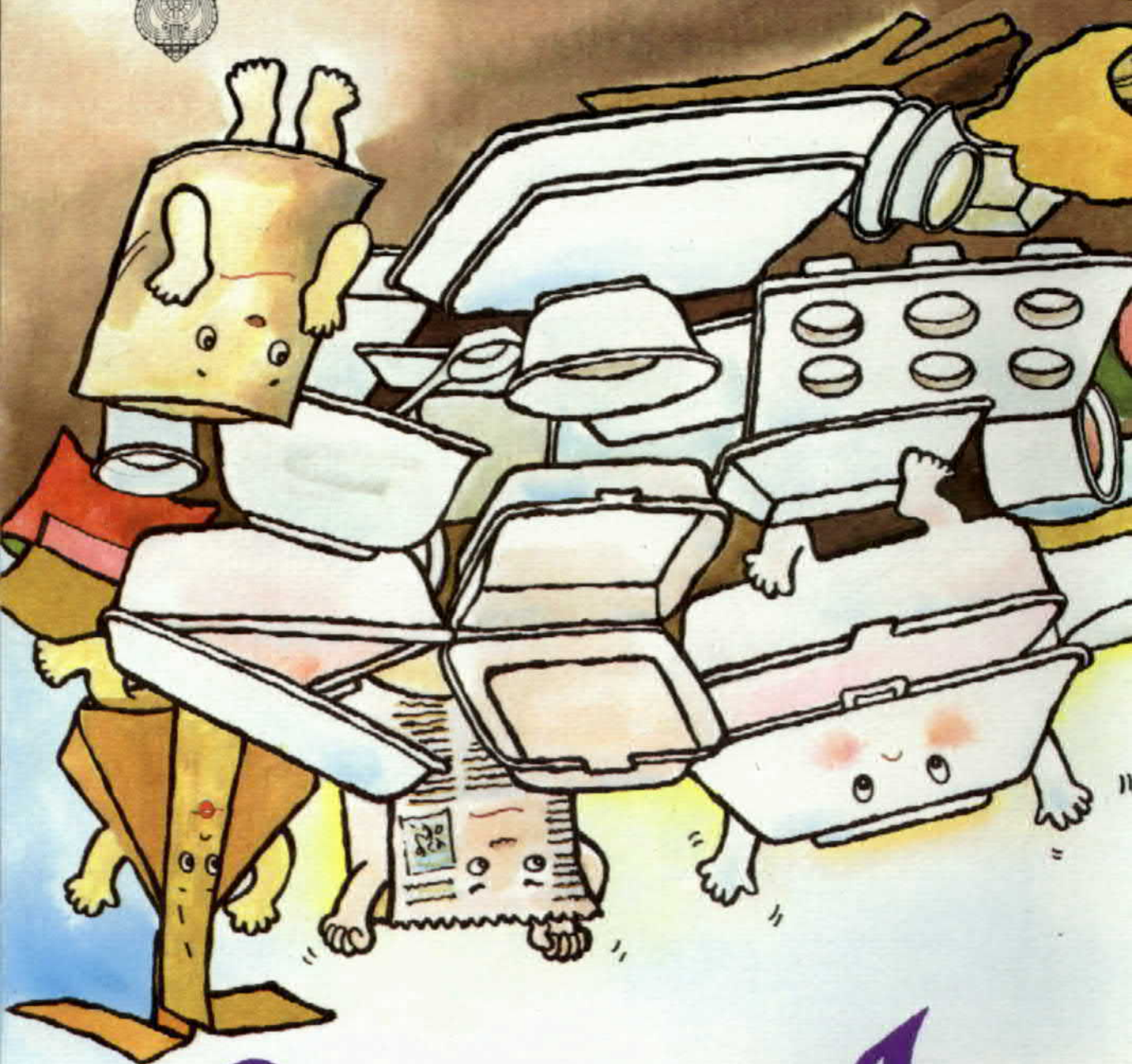

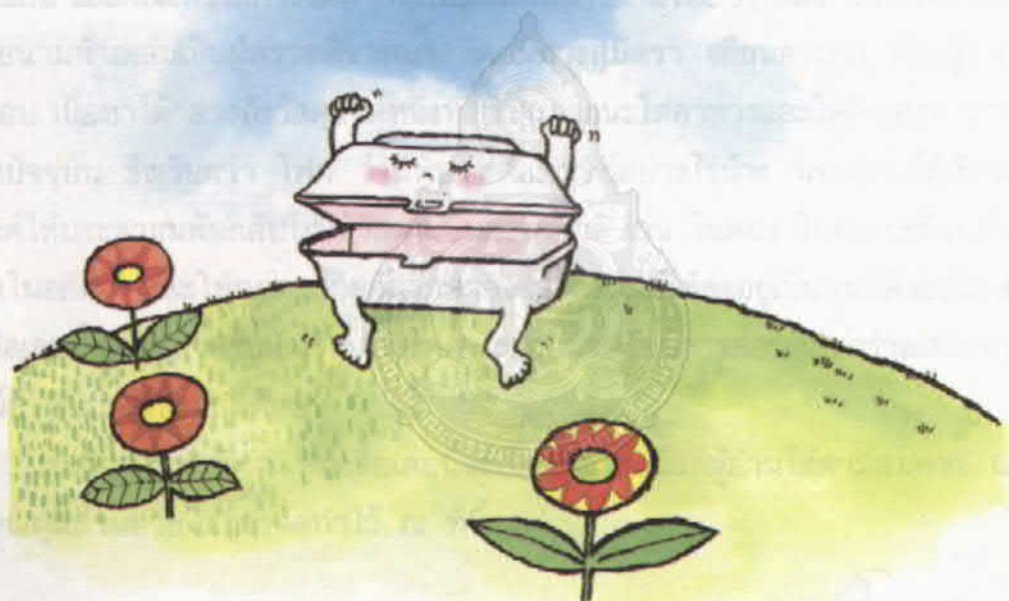
ស្បែកក្រ

หนังสือส่งเสริมการอ่านระดับประถมศึกษา

เรื่องสั้น นิทานสำหรับเด็ก

เรื่องสั้น นิทานสำหรับเด็ก

ปะเลี้ยว

สินจิรา สินธุเสน
สุมิตรา เทียนตระกูล

เรื่อง
ภาพ

ภาพปกนี้จะประกอบขึ้นจากภาพอันมีค่าอันหนึ่ง

หนังสือส่งเสริมการอ่าน ระดับประถมศึกษา เรื่อง ชยะสีขาว

พิมพ์ครั้งที่หนึ่ง พ.ศ. ๒๕๓๗

จำนวน ๕๘,๐๐๐ เล่ม

ลิขสิทธิ์เป็นของกระทรวงศึกษาธิการ

ผู้จัดพิมพ์ กรมวิชาการ กระทรวงศึกษาธิการ

ISBN 974-10-1515-1

จัดทำ

นายสมศักดิ์ วรรณวิทย์

พิมพ์

กระทรวงศึกษาธิการ

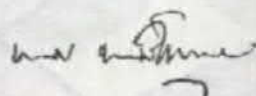

คำนำ

ความเจริญทางด้านวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีสมัยใหม่มีบทบาทต่อการดำเนินชีวิตของคนในปัจจุบัน การให้การศึกษาพื้นฐานด้านวิทยาศาสตร์จึงจำเป็นแก่นักเรียน เพื่อให้ผู้เรียนสามารถนำความรู้ที่ได้ไปใช้ในการดำรงชีวิตและพัฒนาตนเองให้ทันกับความก้าวหน้าทางวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี กรมวิชาการจึงดำเนินโครงการจัดทำหนังสือส่งเสริมการอ่านวิทยาศาสตร์ ระดับประถมศึกษาชุด “ก้าวไปให้ทันโลกวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี” ขึ้น หนังสือชุดนี้ประกอบด้วยเนื้อหาด้านวิทยาศาสตร์หลายแขนง

สำหรับเรื่อง ชยะสีขาว เล่มนี้ กระทรวงศึกษาธิการได้มอบให้นางสินจิรา สินธุเสน เป็นผู้เขียน และคณะกรรมการจัดทำหนังสือส่งเสริมการอ่านวิทยาศาสตร์ ระดับประถมศึกษา ดังรายนามท้ายเล่มเป็นผู้ตรวจพิจารณา โดยมีนางสมิตรา เทียนตระกูล เป็นผู้วาดภาพประกอบ เนื้อหาได้กล่าวถึงวัสดุชนิดหนึ่งที่ใช้เป็นภาชนะใส่อาหารและใส่สิ่งของต่างๆ ที่ใช้กันในปัจจุบัน ซึ่งเรียกว่า โฟม ว่ามีพิษภัยต่อมนุษย์อย่างไรบ้าง นอกจากนี้ผู้เขียนยังได้รณรงค์ให้ประชาชนหันกลับไปใช้วัสดุที่เป็นธรรมชาติ เช่น ใบตอง ใบบัว เหมือนที่เคยใช้กันมาในอดีต และให้ทุกคนช่วยกันรักษาสีงแวดล้อมไว้ให้คงอยู่เป็นสมบัติของโลกต่อไป หนังสือเล่มนี้เหมาะสำหรับนักเรียนใช้อ่านประกอบการเรียนการสอนกลุ่มสร้างเสริมประสบการณ์ชีวิต ระดับประถมศึกษา

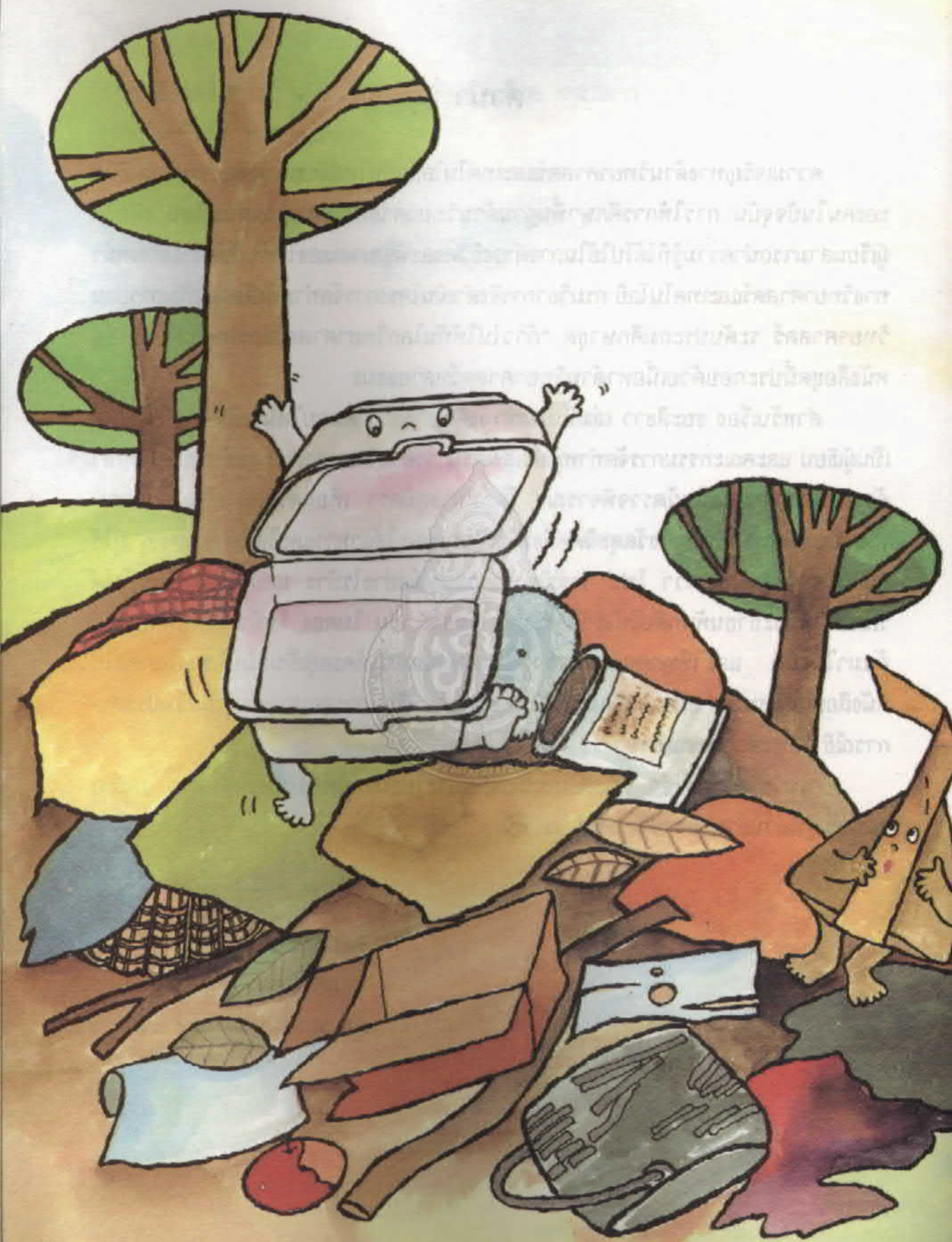
กรมวิชาการหวังว่า หนังสือเล่มนี้จะเป็นประโยชน์แก่ผู้อ่านได้ตามสมควร และขอขอบคุณผู้มีส่วนช่วยในการจัดทำไว้ ณ ที่นี้

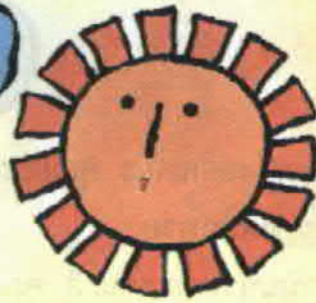
(นายพนม พงษ์ไพบูลย์)

อธิบดีกรมวิชาการ

๑๗ พฤศจิกายน ๒๕๓๖

อรุณสวัสดิ์

“ฮ้าว” ชยะสีชาว้าปากหวานจนปากที่กว้างอยู่แล้วพะเยิบพะยาบ แถมยังไม่ยอมปิดปากเวลาหาเสียงอีก ช่างเป็นชยะที่ไม่มีมารยาทเอาเสียเลย เพื่อน ๆ ชยะที่กองอยู่รอบข้างต่างนึกตำหนิอยู่ในใจ

“เฮ้อ เบื่อจริง ๆ เบื่อชีวิตเน่า ๆ เหม็น ๆ บนกองชยะนี้เต็มที ดูลิ เจ้าพวกชยะสกปรกทำให้ชยะสีชาวบริสุทธิ์อย่างฉันต้องพลอยมึนกันไปด้วย”

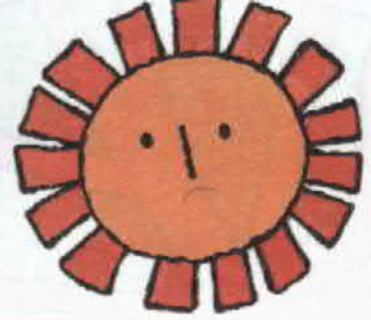
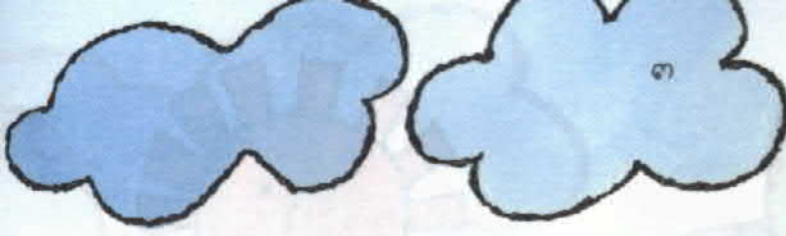
“บ่นอะไรแต่เข้ามานะ คุณชยะสีชาวผู้แสนจะขาวบริสุทธิ์” ไบตองห่อขนมกล้วยผู้มองโลกในแง่ดีทักทาย

“เขานินทาพวกเราล่ะสิ คุณไบตอง เขาว่าพวกเราเน่าเหม็น” ถูกกระดาศใส่กล้วยแขกพุดอย่างอารมณ์ไม่ดีนัก

“นั่นนะสิ ตัวเขานะจะไปเหม็นได้ไง ก็แค่ใส่ซาลาเปามา ๔-๕ ลูก พอกินซาลาเปาหมด คนก็โยนทิ้งแล้วจะไปเปรอะเปื้อนอะไร เราสิต้องห่อกับข้าวทั้งผัดทั้งแกงพอเหลือติดกันถุงมันก็ต้องเหม็นบูดเป็นธรรมดา” ถูกพลาสติกใส่แกงเขียวหวานไก่ไว้วายขึ้นอย่างเหลืออดบ้าง

ขยะสีขาวยัดซีเกียจก่อนแก้ตัวและโอ้อวดสรรพคุณของตัวเองว่า

“ช่วยไม่ได้ที่ฉันดูชาวสะอาดเป็นผู้ดีกว่าพวกเธอทั้งหลาย และผู้คนก็นิยมใช้ฉันกันอย่างแพร่หลาย ตั้งแต่แม่ค้าขายข้าวแกงจนถึงซูเปอร์มาเก็ตที่คนมีสตางค์เขาไปจ่ายกับข้าวกัน...ฉันนะมีคุณสมบัติที่ใช้สะดวก ทั้งเบาทั้งกันความร้อนได้ แถมยังล้างเก็บไว้ใช้ประโยชน์ได้อีกหลายครั้งด้วย เฮ้อ น่าภูมิใจเสียจริงที่เกิดเป็นขยะสีขาว ไม่เอาละ ฉันไม่อยากพูดกับขยะมอมแมมมกกลิ่นตัวแรงอย่างพวกเธอแล้ว ไปเดินเล่นสูดอากาศยามเช้าดีกว่า...”

แล้วขยะสีขาวก็เข็ดหน้าเดินจากไปอย่างเย่อหยิ่ง เพื่อนๆ ขยะได้แต่มองตามด้วยความหมั่นไส้

ชยะยุคใหม่

ชยะสีขาวยุคใหม่ไปพบกับคนกวาดถนนซึ่งปฏิบัติหน้าที่อย่างเข้มแข็งแต่เช้า ชยะสีขาวยุคใหม่เดินหนีไม่กวาดที่คนกวาดถนนยื่นมาเพื่อจะกวาดชยะสีขาวยุคใหม่ไปรวมกับชยะอื่นๆ

“แหม นอกจากจะเก็บไปทิ้งยากแล้ว ยังไม่ยอมให้เรากวาดง่าย ๆ อีกนะ เจ้าโพงตัวร้าย มานี่ชะดี ๆ กวนอารมณ์แต่เช้า ดูลิ ชยะอื่นๆ ไม่ว่าจะเป็นถุงกระดาษหรือใบตอง เขาเก็บกวาดง่าย ทำลายก็ง่าย ดูชยะโพงกองพะเนินนี้สิ เรายังไม่รู้จะจัดการยังไงกับพวกเจ้าดีเลย” คนกวาดถนนบ่นยืดยาวพลางใช้ไม้กวาดไล่ต้อนชยะสีขาวยุคใหม่ซึ่งวิ่งหนีจนเกือบจะเอาชีวิตไม่รอด

“เฮ้อ คนอะไรขี้บ่นชะมัด เรื่องอะไรเราจะยอมให้กวาดเราไปกองรวมกับชยะเหม็น ๆ พวกนั้น เชอะ ฉันเป็นโพงสีขาวยุคใหม่ที่คนนิยมใช้จนกลายเป็นส่วนหนึ่งในชีวิตประจำวันของคนเมืองไปแล้ว...แต่เอ๊ะ...นั่นใครทำอะไร...”

ขยะสีขาวเลียบๆ เคียงๆ ขยะเจ็ดคนสี่ห้าคนหน้าร้านค้าริมถนนแห่งหนึ่ง ทุกคน
หมักหมนกับการโยนขยะสีขาวกองพะเนินใส่ถุงสีดำ

“นั่น พวกคุณทำอะไรกับขยะสีขาวแสนสวยอย่างพวกเรานะ” ขยะสีขาวขยับ
เข้าไปใกล้ และเอ่ยปากถามชายคนที่ยืนคุมคนงานรวบรวมขยะสีขาวใส่ถุง

“ขยะสีขาวแสนสวยเธอ เห็นทีจะไม่สวยเสียแล้ว เพราะพวกเจ้านี้แหละ ทำให้
พวกเรามีงานยุ่งมากกว่าเดิมทุกวัน ถาดอาหารที่ทำด้วยโฟมเหล่านี้ พอลอาหารที่ขาย
ไม่ได้บูดเน่า เราก็ต้องทิ้งขยะสีขาวอย่างพวกเจ้าไปด้วย ขยะโฟมนะเกะกะเปลืองเนื้อที่
กว่าขยะอื่น ๆ ทั้งหมด หากเผาก็จะเกิดสารพิษที่เป็นอันตรายต่ออากาศที่เรียกว่าสาร
ซี เอฟ ซี”

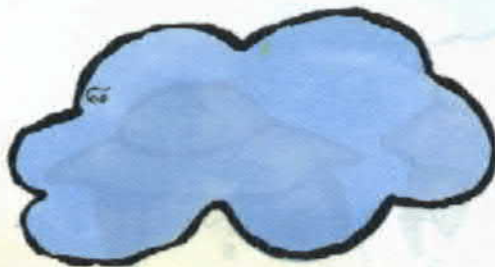
“คุณท่านจะรู้จักเรื่องของเรามากเหลือเกินนะ” ขยะสีขาวประชด

“แน่นอน ถึงเราจะเป็นเจ้าของร้านเล็กๆ แต่เราก็ไม่เห็นแก่เงินจนละเลยสิ่งแวดล้อม
เราคิดว่าถึงเวลาแล้วที่ต้องจัดการอะไรสักอย่างกับพวกเจ้า” เจ้าของร้านค้าตอบ

“แล้วนี่ท่านจะชวนพวกเราไปไหนล่ะ” ขยะสีขาวถาม

“ก็กันไปทิ้งนะสิ เสียใจด้วยนะ เจ้านะ หหมดความหมายเสียแล้ว ร้านของเราจะเป็นร้านแรกที่ประกาศเลิกใช้โฟม แต่จะหันมาใช้กล่องกระดาษ ใบบอง หรือวัสดุจากธรรมชาติอื่นๆ แทนโฟมไฉล่ะ เจ้าคิดดูสิ คนที่นิยมใช้เจ้านะมีตั้งแต่แม่ค้าข้างถนนจนถึงห้างสรรพสินค้าใหญ่โต แล้วห้างในเมืองนี้นะมีอยู่ตั้งกี่ร้อยกี่พันแห่ง แต่ละแห่งใช้โฟมใส่อาหาร ใส่ขนมกันวันละกี่ร้อยกี่พันกล่อง วันหนึ่งจะมีขยะโฟมกี่พันตัน ถ้าเราเลิกใช้ คนผลิตก็คงหันไปผลิตวัสดุอื่นที่ไม่มีสารอันตรายระเหยสู่บรรยากาศทดแทนต่อไปห้างอื่นๆ ก็คงร่วมมือร่วมใจกันเลิกใช้โฟม สารพิษที่เกิดจากการเผาโฟมประเภทที่มีส่วนผสมของ ซี เอฟ ซี อย่างพวกเจ้าก็คงน้อยลง ช่องโหว่ของโอโซนที่ถูก ซี เอฟ ซี ทำลายก็จะไม่กว้างขึ้น โลกเราก็คงไม่ร้อนระอุอย่างที่เป็นอยู่ เอาล่ะ เราเสียเวลาคุยกับเจ้านานเกินไปแล้ว เรายังมีงานต้องทำอีกมาก เราคงไม่ได้เจอกันอีกนานทีเดียว ขยะสีขาว...”

ขยะสีขาวเดินขบคิดเรื่องของตัวเองตลอดทางจนกลับมาถึงกองขยะที่เดิมที่มีใบบองห่อขนมกล้วย ถูกระดาษใส่กล้วยแขก และถุงพลาสติกใส่แกงเขียวหวานรออยู่

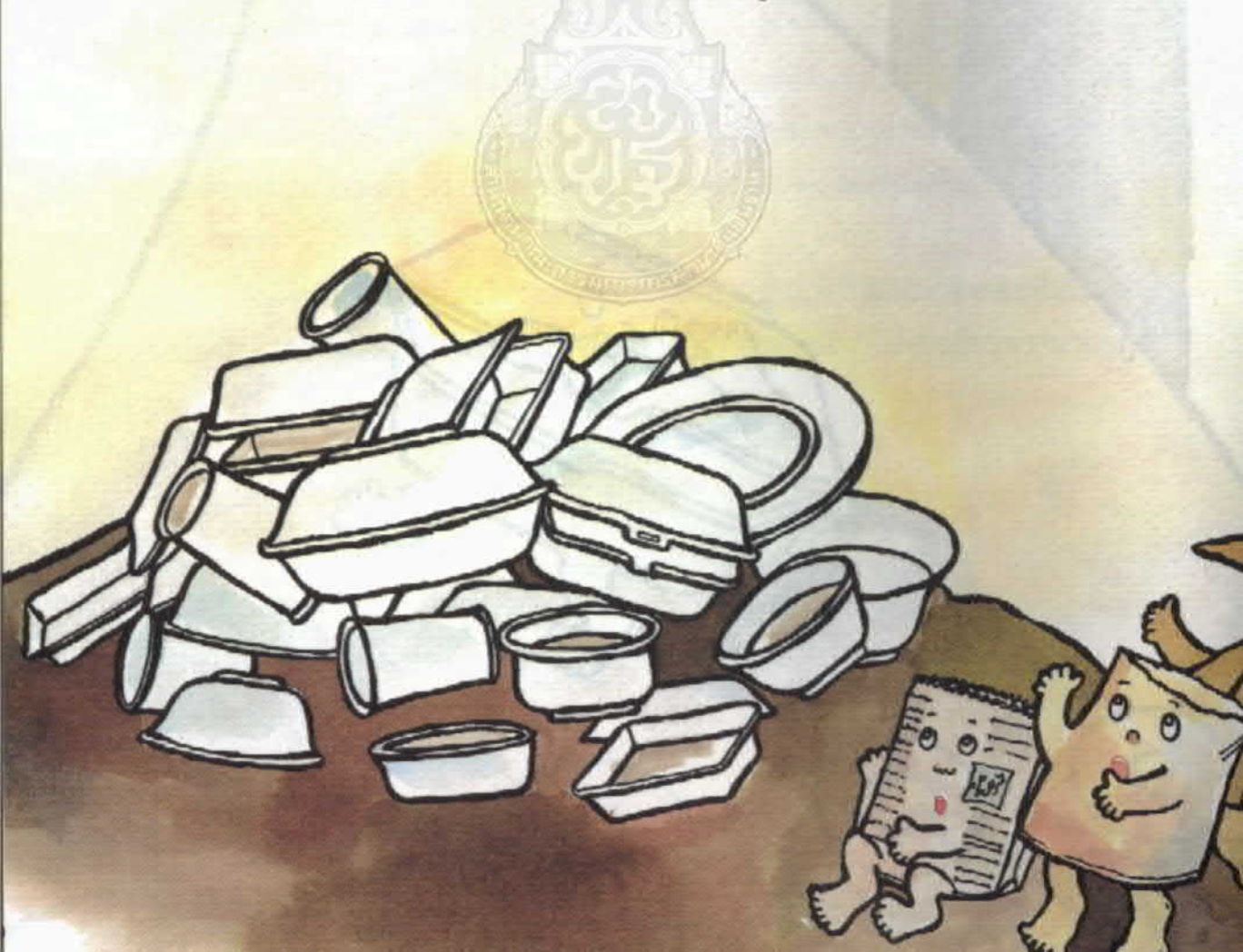

ขยะอันตราย

ณ บริเวณกองขยะที่เดิม เด็กชาย ๒ คน เดินถือถุงขยะมาคนละถุง พอมาถึงกองขยะที่พวกเขาเคยมาคุ้ยหาขยะที่พอมีราคาไปขายกันเป็นประจำ ต่างคนต่างก็ทรุดตัวลงนั่งบนเก้าอี้เก่า ๆ ขาด ๆ ที่มีคนมาโยนทิ้งไว้

“แยจ้จนะ กล้า วันนี้ไม่ค่อยมีขยะดี ๆ ที่พอจะเก็บไปขายได้เลย ยังดีที่ได้หนังสือติดมือมาหลายเล่ม หนังสือดี ๆ ทั้งนั้นเลย” ก้องซึ่งช่วยพ่อหาขยะขายเป็นค่าขนมไปโรงเรียนวางหนังสือที่เก็บมาได้ลง ท่าทางดีใจที่ได้หนังสือมากกว่าอย่างอื่น

“ฉันก็เหมือนกัน ได้แต่กล่องโฟมเต็มถุงเลย แลกขายก็ไม่ได้ เขาไม่รับซื้อ” ว่าแล้วกล้าก็เทขยะกองโตที่รวบรวมได้ในถุงใบใหญ่โครมลงบนพื้น โปตอง ถุงกระดาษ และถุงพลาสติกขยะเจ้าจอมองสมาชิกใหม่จนคอตั้งบ่า ก็ขยะสีขาวลักษณะเป็นกล่องมีฝาปิดเหมือน ๆ กับขยะสีขาวจอมเย่อหยิ่ง ตามด้วยพรรคพวกลักษณะเป็นถาดแบน ๆ ถ้วย ชาม ล้วนทำด้วยโฟมพากันกองระเนระนาดอยู่บนพื้น

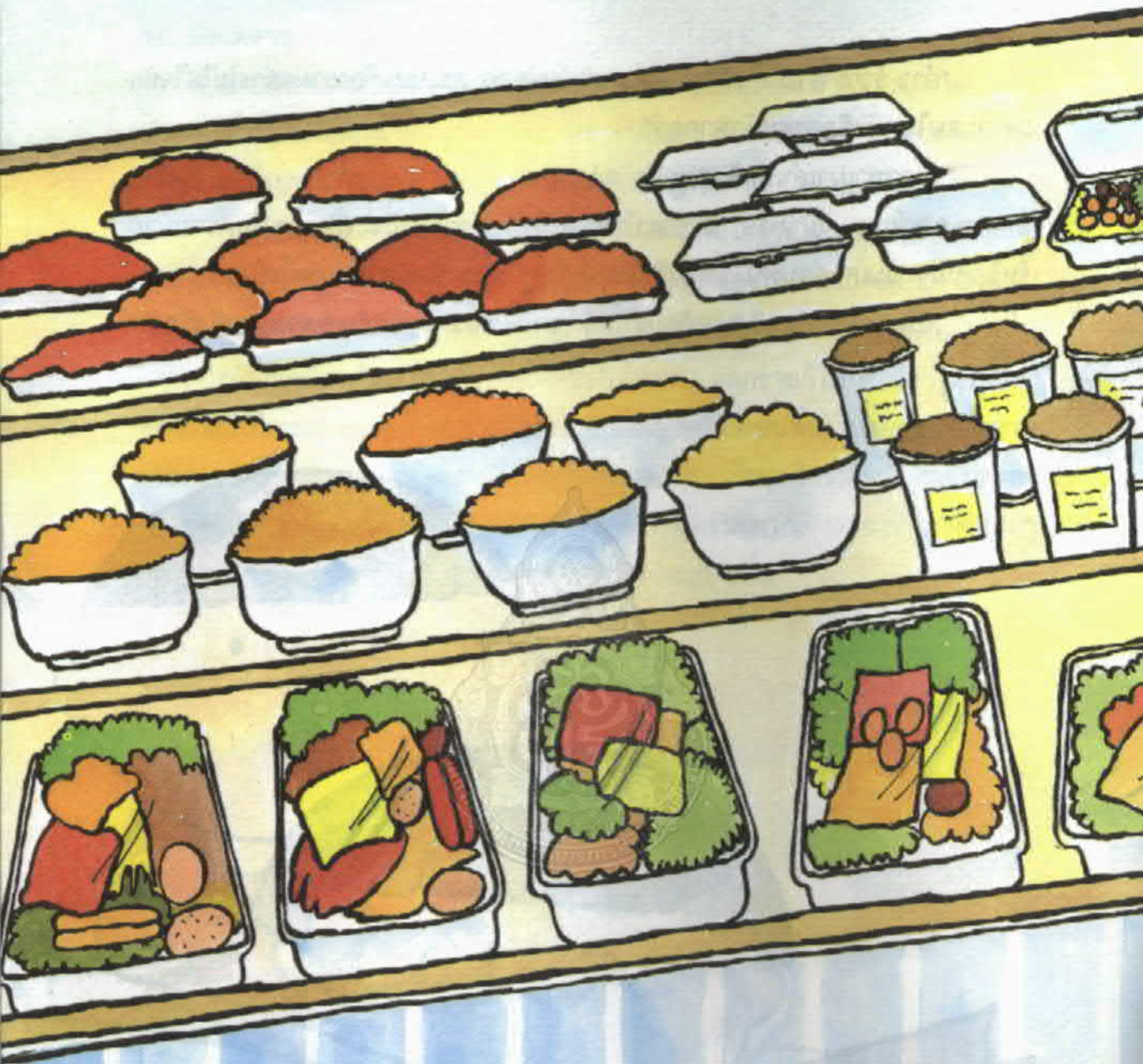
“อ้าว รู้ว่าขายไม่ได้ แล้วนายชนมาทำไมตั้งเยอะตั้งแยะ” ก้องถามอย่างไมใส่ใจนัก
เพราะสนใจหนังสือตรงหน้ามากกว่า

“ก็เอามาเผื่อเล่นนะสิ สนุกดี” กล่าวตอบ

“อะไรนะ เผื่อหรือ นายจะบ้าหรือกล่า ชยะพวกนี้นะเป็นชยะอันตรายนาย
รู้หรือเปล่า ฉันเคยอ่านพบในหนังสือพิมพ์เก่าๆ บ้าง นิตยสารที่เขาทิ้งบ้าง
...นี่ไง หน้าการ์ตูนสิ่งแวดล้อมฉบับนี้ก็พูดถึง โพล...ชยะอันตราย พอดี ฟังนะ”

โฟมที่คนสมัยนี้นิยมใช้กันทั่วไป ไม่ว่าจะเป็นโฟมใส่อาหาร ใส่ขนม ใส่เครื่องดื่ม

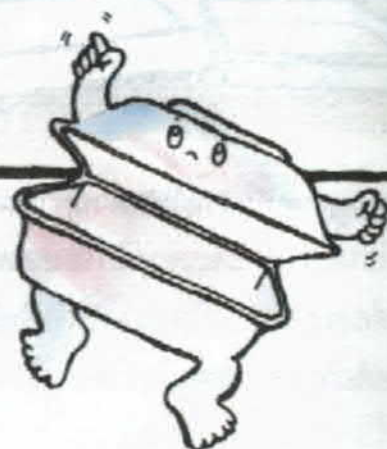

หรือแม้แต่โฟมที่นิยมนำมาใช้ทำกระทง ทำป้ายประดับเวที หรือบรรจุในกล่อง
เพื่อการันการกระแตก...เหล่านี้ล้วนเป็นขยะที่เปลืองเนื้อที่และยากแก่การทำลาย

ส่วนประกอบสำคัญในการผลิตโฟมคือ สาร ซี เอฟ ซี (สารคลอโรฟลูออโรคาร์บอน) สารนี้จะใช้เป่าเข้าไปในเม็ดพลาสติก ทำให้พลาสติกฟูและเบียดกันแน่น ก่อนนำเอาเม็ดพลาสติกไปเทลงในแบบพิมพ์ แล้วตัดแปลงเป็นภาชนะตามรูปทรงที่ต้องการ

หากทำลายโฟมด้วยการเผา สาร ซี เอฟ ซี จะกระจายสู่บรรยากาศชั้นบนที่มี
โอโซนอยู่ และจะเจาะโอโซนจนเป็นรูโหว่ รังสีอุลตราไวโอเล็ตที่มาจากดวงอาทิตย์
จะส่องทะลุถึงพื้นโลกแรงขึ้น ซึ่งมีผลก่อให้เกิดโรคมะเร็งบนผิวหนังของมนุษย์ และ
โรคต้อกระจกในดวงตาได้...

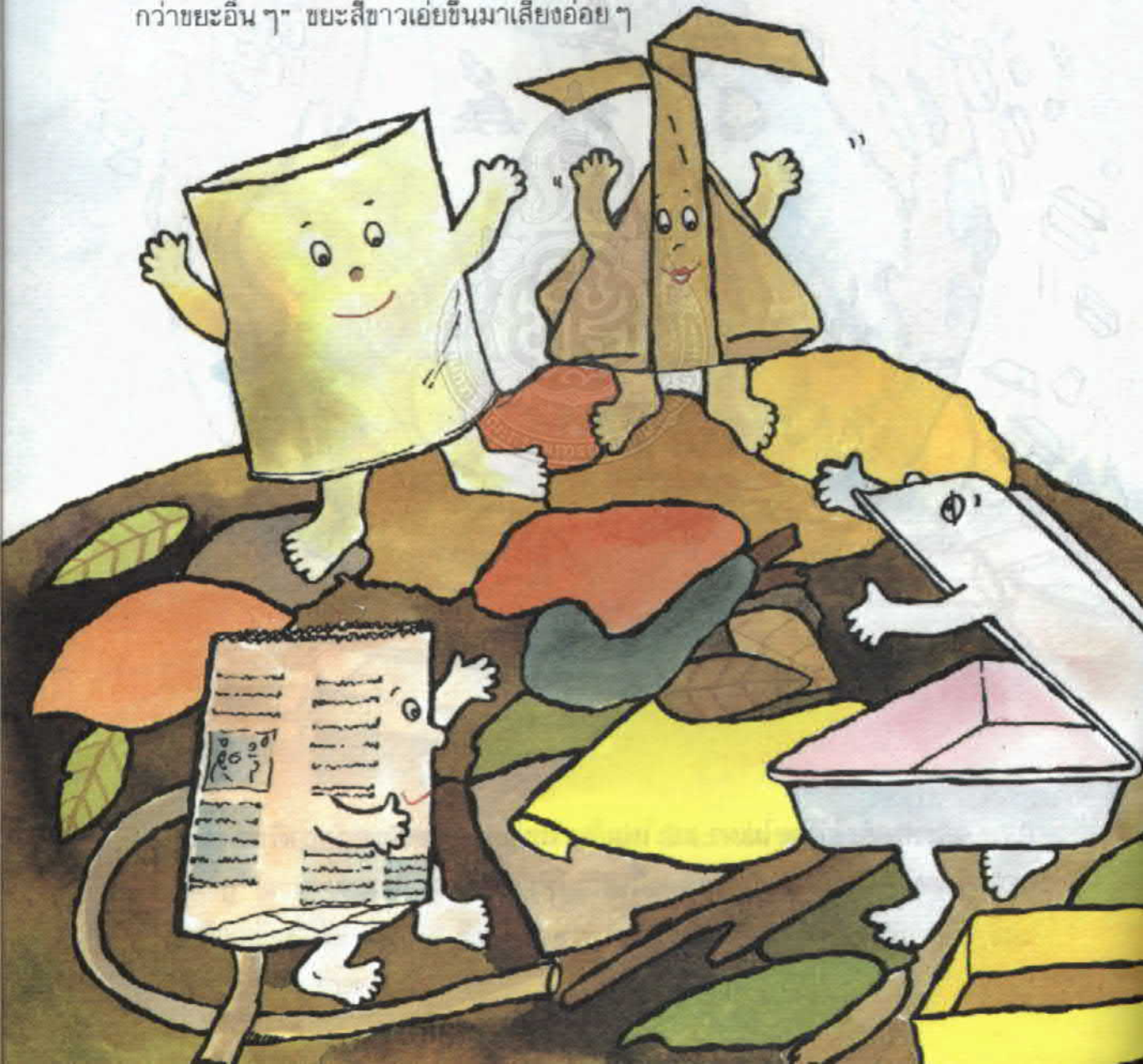
และหากทิ้งไว้โดยไม่เผา ขยะโฟมก็จะไม่ย่อยสลายตามธรรมชาติ แต่จะยังคง
สภาพเดิมอยู่ได้นับร้อย ๆ ปี ถึงเวลานั้นขยะโฟมคงจะท่วมโลก...

สำนักพิมพ์

ไบตองห่อขนมกล้วย ถุงกระดาษใส่กล้วยแขก และถุงพลาสติกใส่แกงเขียวหวานไก่ ต่างแหงนหน้าฟังก้องอ่านหนังสือพิมพ์ให้กล้าฟังอย่างตั้งใจ ชยะสีขาวจอมเย่อหยิ่ง ซึ่งเพิ่งกลับจากเดินเล่นผ่านมาแอบได้ยินเรื่องของตนพอดี จากข่าวที่ก้องอ่าน และจากเหตุการณ์ที่ประสบมาตอนเช้าทำให้ชยะสีขาวเดินคอตกลกลับมาที่กองขยะ ผิดกับท่าทีเย่อหยิ่งแต่แรก ก้องกับกล้าชวนกันเดินจากไป คล้ายมีจุดมุ่งหมายอะไรสักอย่าง ทั้งให้ชยะสีขาวสารภาพความในใจให้เพื่อนๆ ชยะฟังว่า

“ฉันขอโทษแทนเพื่อนๆ ชยะสีขาวทั้งหมดด้วย ที่หลงผิดคิดว่าตัวเองดีพิเศษกว่าชยะอื่นๆ” ชยะสีขาวเอ่ยขึ้นมาเสียงอ่อยๆ

“อย่าโทษตัวเองเลย ชยะสีขาว พวกเราเข้าใจและเห็นใจเธอ เธอคงรู้สึกผิดแต่จริงๆ แล้วมันไม่ใช่ความผิดของเธอ มนุษย์ต่างหากละที่เห็นแก่ความสะดวกสบาย เพราะใช้โฟมห่อของมันง่ายกว่าที่จะไปเที่ยวหาใบตองอย่างฉันทมาห่อขนม...” ใบตองผู้ใจดีปลอบใจ

“หรือนั่งพับดูกระดาษแบบสมัยโบราณ” ดูกระดาษต่อ

“แม้แต่ดูพลาสติกสมัยใหม่อย่างฉันทก็มีพิษภัยเหมือนกันแหละ เพราะคนนิยมนำดูพลาสติกใช้แล้วมาหลอมใช้ใหม่ ซึ่งไม่ถูกสุขอนามัยหากจะนำดูซึ่งใช้ใส่ของมาใส่อาหาร นอกจากนี้ดูพลาสติกยังย่อยสลายยาก ปัจจุบันนี้คนก็เริ่มกลัวฉันทจะทำลายสิ่งแวดล้อมกันแล้วเหมือนกัน จึงคิดผลิตดูพลาสติกที่ย่อยสลายได้ด้วยแสงอาทิตย์ขึ้นมาใช้ และตอนนี้เขาก็ดึงแรงค์ให้ประชาชนถือตะกร้าไปจ่ายตลาดแบบสมัยก่อน แม้ค่าจะได้ไม่ต้องใช้ดูพลาสติกใส่ของ อย่างไรก็ตาม การที่คนจะเลิกใช้โฟมหรือดูพลาสติกคงยังเป็นไปไม่ได้ หากไม่สามารถหาวัสดุอื่นมาทดแทน

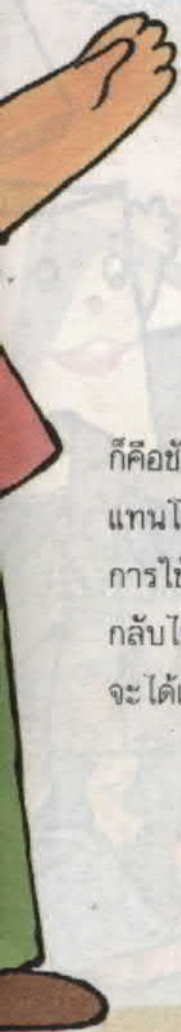

ทางแก้ไข

ก้องกับกล้าเดินกลับมาที่กองขยะโฟม ก้องถือป้ายทำด้วยแผ่นไม้เขียนด้วยสี
สะดุดตา ข้อความบนป้ายเขียนว่า “ขยะโฟมไม่ย่อยสลาย ทำลายสิ่งแวดล้อม”

เด็กชายทั้งสองช่วยกันปักป้ายลงบนดินบริเวณกองขยะสีขาวกองโต

“เอะละ” ก้องพูดขึ้น “ฉันว่าเด็ก ๆ อย่างเราคงทำได้เท่านี้ อีกอย่างที่อาจช่วยได้ก็คือชักชวนเพื่อนๆ ให้ช่วยกันปลูกกล้วยที่บ้าน และที่โรงเรียน เพื่อเราจะได้ใช้ใบตองแทนโฟมกันให้มาก สำหรับผู้ใหญ่ เราว่าผู้ใหญ่คงช่วยลูกหลานของเขาด้วยการลดการใช้โฟมที่มีสาร ซี เอฟ ซี ประกอบน้อยลง โดยใช้วัสดุอื่นทดแทน กลับกันเถอะ...ถ้ากลับไปช่วยกันทำป้ายกันอีกหลาย ๆ อัน แผ่นไม้ที่พ่อเก็บๆ ไว้กับสีเหลือๆ ยังพอมีจะได้เอาไปปักที่โรงเรียน ไปชวนเจ้าต๋ม เจ้าโต้งมาช่วย”

แล้วเด็กชายทั้งสองก็อดคอกันเดินจากไป ทั้งให้ขยะสีขาวย่นพึมพำให้เพื่อน ๆ ขยะฟังว่า “รู้งี้ไม่เกิดเป็นขยะสีขาวยก็ดี อายุยืนตั้งร้อยปี พวกฉันคงต้องนั่งเหง่าวอยู่ตามลำพัง ซาติน้ำขอเกิดเป็นใบตองเถาะ เพียง”

เพื่อน ๆ ชยะทั้งใบตองห่อขนมกล้วย ถูกกระดาศใส่กล้วยแขก และถุงพลาสติกใส่แกงเขียวหวานไก่ต่างหัวเราะชอบใจกับคำอธิบายของชยะสีขาว...

คณะกรรมการจัดทำหนังสือส่งเสริมการอ่านวิทยาศาสตร์
ระดับประถมศึกษา

ผู้อำนวยการศูนย์พัฒนาหนังสือ

ที่ปรึกษา

นางผุสดี ตามไท

ประธานกรรมการ

นายชัยวัฒน์ คุประตกุล

กรรมการ

นางสาวเพราพรรณ โกมลมาลย์

กรรมการ

นางประสาน สร้อยอุทรา

กรรมการ

นางสาวนิตยา สุธีรวิมล

กรรมการ

นายวิริยะ สิริสิงห์

กรรมการ

นางปราณี รอดโพธิ์ทอง

กรรมการ

นายธีระชัย ปุณโยติ

กรรมการ

นายอนุกล กระจาย

กรรมการ

นางสินจิรา สินธุเสน

กรรมการ

นายบุญถึง แน่นหนา

กรรมการ

นายสัมฤทธิ์ พุ่มสุวรรณ

กรรมการ

นางสุภรณ์ สภาพงศ์

กรรมการ

นางประสานสุข สุชาติานนท์

กรรมการ

นายอุทัย ไชยกลาง

กรรมการ

นางเพชรภรณ์ รื่นรมย์

กรรมการ

นางรัตนา ภาชาฤทธิ์

กรรมการ

นางสาวสุนันทา ทิพย์มัลย์มาศ

กรรมการและเลขานุการ

นางสาวกฤษณา บุญเรืองรอด

กรรมการและผู้ช่วยเลขานุการ

บรรณาธิการ

ออกแบบปก

นางสาวสุนันทา ทิพย์มัลย์มาศ

นางสมิตรา เทียนตระกูล

นายอุทัย ไชยกลาง

ผู้เขียน

ภาพประกอบ

นางสินจิรา สินธุเสน

นางสมิตรา เทียนตระกูล

ประกาศกระทรวงศึกษาธิการ
เรื่อง อนุญาตให้ใช้หนังสือในโรงเรียน

ด้วยกรมวิชาการได้จัดทำหนังสือส่งเสริมการอ่านวิทยาศาสตร์ เรื่อง ขยะสีขาว
สำหรับชั้นประถมศึกษาชั้น กระทรวงศึกษาธิการพิจารณาแล้ว อนุญาตให้ใช้หนังสือนี้
ในโรงเรียนได้

ประกาศ ณ วันที่ ๓ ธันวาคม พ.ศ. ๒๕๓๖

(นายโกวิท วรพิพัฒน์)
ปลัดกระทรวงศึกษาธิการ

